

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25CoP/26/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4620203176
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4620203176.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

F. súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Malíkovej a členiek senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Sone Vackovej v právnej veci navrhovateľky: Z. L., nar. XX. XX. XXXX, bytom R. XXXX/XX, V., zastúpená JUDr. Pavlom Vöröšvárym, advokátom so sídlom Škultétyho 7, Topoľčany proti: A. A. L., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. XX, o zvýšenie výživného, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany (ďalej „súd prvej inštancie“) zo dňa 14. mája 2021 č.k. 6Pc/25/2020-77 (ďalej „rozsudok súdu prvej inštancie“), takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti, v časti zročného výživného a trov konania **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie zmenil rozsudok Okresného súdu Topoľčany zo dňa 28. 02. 2017, č.k. 9P/223/2016-61 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 28. 09. 2017, č.k. 7CoP/22/2017-88 tak, že zvýšil vyživovaciu povinnosť otca voči navrhovateľke zo sumy 90 eur na sumu 120 eur mesačne, s účinnosťou od 10. 12. 2020. Zameškané výživné za čas od 10. 12. 2020 do 30. 04. 2021 vo výške 141,29 eura povolil súd otcovi navrhovateľky splácať v mesačných splátkach po 10 eur spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok a exekúcie. V ostatných častiach uvedený rozsudok zostáva nezmenený. Vo zvyšku návrh zamietol. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

1.1. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkového stavu, z ktorého zistil, že posledná úprava výživného bola vykonaná rozsudkom Okresného súdu Topoľčany zo dňa 28. 02. 2017 č.k. 9P/223/2016-61, ktorým bola zvýšená vyživovacia povinnosť na vtedy maloletú navrhovateľku zo sumy XX eur na 90 eur mesačne s účinnosťou od 01. 09. 2016 a na maloletého H., nar. XX. XX. XXXX zo sumy 30 na sumu 40 eur mesačne s účinnosťou od 01. XX. 2016.

1.1.1. V tom čase navrhovateľka bola študentkou prvého ročníka Obchodnej akadémie Topoľčany.

1.1.2. Matka navrhovateľky v tom čase bola poberateľkou rodičovského príspevku vo výške 203,20 eura a rodinných prídavkov na dve maloleté deti. S deťmi bývala v dvojizbovom byte vo vlastníctve jej brata. Mala vyživovaciu povinnosť voči dvom maloletým deťom.

1.1.3. Otec navrhovateľky v tom čase bol nezamestnaný, od 01. 05. XXXX evidovaný na úrade práce a nepoberal žiadne dávky. Obýval rodinný dom, ktorého bol vlastníkom a mal vyživovaciu povinnosť voči dvom maloletým deťom.

1.2. V súčasnej dobe navrhovateľka je študentkou denného štúdia R. a jej mesačné výdaje sú vo výške cca 200 eur. Forma štúdia v akademickom roku 2020/2021 bola dištančná a preto do X. nemusela cestovať. Žije v byte u svojej matky spolu s matkou a mladším bratom.

1.2.1. Matka navrhovateľky v období od marca 2020 do februára 2021 dosahovala príjem priemerne mesačne 190,50 eura a u druhého zamestnávateľa mzdu vo výške 469 eur mesačne. Pracovný pomer matky skončil dňa 09. 04. 2021 z dôvodu pandémie. Jej mesačné výdavky súvisiace s bývaním a živobytím sú 247 eur mesačne, okrem toho má ročné výdavky 75 eur za odvoz smetí za tri osoby, 10 eur daň z nehnuteľnosti, 240 eur synovi za krúžok karate, 30 eur za ZRPŠ v škôlke. Má vyživovaciu povinnosť voči dvom deťom.

1.2.2. Otec navrhovateľky je nezamestnaný, ku dňu 31. 03. 2017 ukončil živnostenské podnikanie. Žije z nepravidelného príjmu v rámci výpomoci známym. Je vlastníkom rodinného domu, od januára 2021 žije spolu s ňím jeho matka, o ktorú sa stará, ktorá poberá dôchodok 750 eur mesačne, avšak za opatrovateľku platí mesačne 500 eur. Vyživovaciu povinnosť má otec voči dvom deťom, voči navrhovateľke vo výške 90 eur, voči synovi H. vo výške 40 eur mesačne. Je vlastníkom motorového vozidla, Ford Fiesta z roku 2005. Výdavky súvisiace s bývaním a živobytím predstavujú sumu 307,80 eura. Jeho matka predala rodinný dom za sumu 120 000 eur, z ktorej sumy obdržal otec 40 000 eur s tým, že touto sumou uhradil časť svojich dlhov.

1.3. Po právnej stránke napadnutý rozsudok odôvodnil ustanoveniami § 62 ods. 1, ods. 2, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1, ods. 3 zákona číslo 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“).

1.4. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie návrh navrhovateľky preukázaný ako dôvodný, avšak nie v celom rozsahu. Dôvodil, že od poslednej úpravy výživného sa podstatne zmenili pomery na strane navrhovateľky, ktorá v čase poslednej úpravy bola študentkou prvého ročníka strednej školy, v súčasnosti je študentkou prvého ročníka vysokej školy formou denného štúdia, čím nesporne došlo k zvýšeniu celkových výdavkov spojených so štúdiom, prípravou na budúce povolenie, ako aj s jej kultúrnym a športovým využitím a iných záujmov. Zmenili sa pomery i na strane matky navrhovateľky, ktorá v čase poslednej úpravy poberala rodičovský príspevok vo výške 203,20 eura. V súčasnej dobe, do apríla 2021 bola zamestnaná a jej príjem bol 190,50 eura a 469 eur mesačne. Vyživovaciu povinnosť má naďalej k dvom deťom. K zmene pomerov došlo i na strane otca, ktorý je síce, tak ako v čase poslednej úpravy, nezamestnaný, avšak od januára 2021 žije v jeho domácnosti jeho matka, ktorá je odkázaná na jeho starostlivosť. Obdržal sumu 40 000 eur od svojej matky, ktorá predala rodinný dom, avšak túto sumu použil na úhradu časti svojich dlhov, ktoré mu vznikli zo živnostenského podnikania. Podnikanie ukončil ku dňu 31. 03. 2017.

1.5. Pri rozhodovaní o zvýšení výživného, súd prvej inštancie nemohol vychádzať z príjmu otca, ktorý naposledy dosahoval, keď vykonával živnosť do 01. 05. XXXX, ale vychádzal z princípu potenciality. Aj v súčasnej dobe je otec dlhodobo nezamestnaný. Otec v priebehu konania nepreukázal, že sa v minulosti uchádzal o zamestnanie, nepreukázal jeho skutočné úsilie a snahu nájsť si prácu primeranú svojim schopnostiam a možnostiam a zdravotnému stavu. Nepreukázal tak snahu zlepšiť si svoje pomery, aby si tak riadne mohol plniť svoju vyživovaciu povinnosť. Posudzujúc majetkové pomery na strane otca súd prvej inštancie zistil, že tento je vlastníkom nehnuteľností, a to rodinného domu s pozemkom. V neposlednom rade prihliadol aj na skutočnosť, že matka mu po odpredaji jej rodinného domu vyplatila podiel vo výške 40 000 eur. Konštatoval, že otec nepreukázal bez akýchkoľvek pochybností, že uhradil uvedenou sumou svoj dlh, keď v konaní nepreukázal existenciu týchto dlhov, ich výšku, resp. veriteľa, ktorému mala byť suma 40 000 eur vyplatená.

1.5.1. Pri určení výšky výživného súdu prvej inštancie bral do úvahy náklady navrhovateľky súvisiace so štúdiom, pričom vychádzal zo stavu, ktorý existoval v čase rozhodovania o zvýšení výživného, t.j. v tom čase štúdium prebiehalo dištančnou formou, cez počítač, online, pričom jej výdavky boli nižšie, ako v prípade riadneho denného štúdia. Na strane otca prihliadol na jeho starostlivosť o chorú matku, ktorá vyžaduje celodennú starostlivosť, čiastočne zabezpečovanú opatrovateľskou službou. Taktiež prihliadol na jeho vyživovaciu povinnosť voči maloletému synovi. Na základe týchto skutočností zvýšil vyživovaciu povinnosť otca voči navrhovateľke zo sumy 90 eur na sumu 120 eur mesačne. Vo zvyšku je návrh zamietol zohľadniac, že po zvýšení výživného dostane od otca sumu 120 eur mesačne, rovnakou výškou by sa mala podieľať aj matka, ktorá síce plní vyživovaciu povinnosť vo väčšom rozsahu, keďže navrhovateľa žije u nej. Uvedené výživné za súčasného stavu postačuje na krytie celkových potrieb navrhovateľky.

1.6. Zameškané výživné za čas od 10. 12. 2020 do 30. 04. 2021 vo výške 141,29 eura povolil súd prvej inštancie otcovi navrhovateľky splácať v mesačných splátkach po 10 eur spolu s bežným výživným, do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred, pod následkom straty výhody splátok a exekúcie. Výživné bolo zvýšené o 30 eur oproti pôvodnej výške takže alikvotná časť za mesiac december predstavuje zameškané výživné 21,29 eura, a to za 22 dní mesiaca december a za január až apríl 4x30 eur, spolu 120 eur. Celkový dlh predstavuje sumu 141,29 eura.

1.7. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (zákon číslo 161/2015 Z.z., ďalej len „CMP“) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadla odvolaním navrhovateľka a to vo výrokoch I. a IV. Dôvodila, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP) a že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci podľa § 62 ods. 1 CMP.

2.1. Poukázala na odôvodnenie rozsudku OS Topoľčany zo dňa 28. 02. 2017 sp.zn. 9P/223/2016, v ktorom súd konštatoval, že diagnóza zdravotný stav otca maloletých detí ho neobmedzuje v pracovnom procese a je možnosť zamestnania sa, pričom poukázal, že od 01. 05. XXXX mu boli úradom práce ponúknuté viaceré pracovné pozície. Od uvedenej doby zmena na strane otca nastala iba v tom, že už nie je evidovaný ako nezamestnaný, čo fakticky znamená, že sa už ani neuchádza o zamestnanie. S ohľadom na časový priestor posledných 16 rokov nezamestnanosti sa javí, ako by sa oficiálnej práci vyhýbal úmyselne a účelovo. Domnieva sa, že súd prvej inštancie mal pri určení vyživovacej povinnosti predpokladať jeho príjem adekvátny jeho vzdelaniu, poslednej pracovnej pozícii a mal aplikovať princíp tzv. potenciality príjmov.

2.2. Ďalej navrhovateľka v odvolaní poukázala na skutočnosť, že sám otec sa v priebehu konania vyjadril, že jeho príjem je vo výške 200 až 1000 eur mesačne, čo predstavuje taktiež zmenu pomerov na strane otca.

2.3. Odvolateľka tiež poukázala na predaj rodinného domu matky otca za sumu 125 000 eur. Podľa nej otec čerpá pre svoju vlastnú potrebu aj tieto finančné prostriedky jeho matky, ktorá s ním žije v spoločnej domácnosti.

2.4. Uviedla tiež, že jej dočasný príjem z brigád už nie je a ani nebude možný, nakoľko v čase pandémie sa brigáda nerealizuje.

2.5. Ďalej poukázala na vyjadrenia jej právneho zástupcu v záverečnej reči, ktorých sa pridrižiava. V nej poukázal predovšetkým na skutočnosť, že otec nepreukázal svoje tvrdenie, že sumu 40 000 eur použil na úhradu skutočného dlhu a nie iba vykonštruovaného. V zmysle zásady potenciality príjmov mal súd prvej inštancie vychádzať z toho, že suma 40 000 eur je v dispozícii otca.

2.6. navrhuje zmeniť napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a zvýšiť vyživovaciu povinnosť otca voči navrhovateľke zo sumy 90 eur na sumu 250 eur mesačne s účinnosťou od 10. 12. 2020.

3. Otec v podanom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky uviedol, že súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom vychádzal práve z princípu potenciality, z ktorého princípu vychádzal už súd pri určení výživného v roku 2017 na sumu 90 eur. Napriek tomu navrhovateľka stále požaduje výživné v sume 250 eur, čo odôvodnila predovšetkým zvýšenými nákladmi na jej štúdium, ktoré mali predstavovať sumu 200 eur mesačne. Žiadne dôkazy preukazujúce výšku týchto nákladov však nepreukázala. Poukázal tiež na skutočnosť, že aj matka navrhovateľky má vyživovaciu povinnosť voči nej a mala by navrhovateľke taktiež prispievať. Nepovažuje za spravodlivé, aby v zmysle požiadaviek navrhovateľky bol povinný prispievať na jej výživu sumou prekračujúcou ňou preukázané potreby, nezohľadňujúcou vyživovaciu povinnosť druhého rodiča a tiež jeho sociálnu situáciu, ako aj ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči synovi.

3.1. K námietke navrhovateľky, že čerpá finančné prostriedky jeho matky z odpredaja rodinného domu, otec uviedol, že jeho matka z dôchodku v sume 778 eur hradí náklady spojené so starostlivosťou, platí opatrovateľky v sume 500 eur mesačne, obedy v sume 100 eur mesačne, potraviny 150 eur, lieky 50 eur, plienky 50 eur, hygienické potreby 50 eur, ktoré náklady prevyšujú výšku jej dôchodku. K sume 40 000 eur uviedol, že súdu prvej inštancie doložil doklad, že túto sumu vložil na účet veriteľa H., ktorý svojim podpisom tohto dokladu potvrdil, že týmto uhradil časť dlhu.

3.2. Navrhuje rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, zákon číslo 160/2015 Z.z., ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, neviazaný rozsahom odvolania (§ 65 CMP), neviazaný dôvodom odvolania (§ 66 CMP), prejednal odvolanie otca bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), s verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 219 ods. 3 CSP), pretože nepovažoval za potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 68 CMP). Dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti, v časti zročného výživného a v časti trov konania je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

5. Konanie vo veciach výživného plnoletých osôb je upravené v Civilnom mimosporovom poriadku zákonom č. 161/2015 Z.z. účinnom od 01.07.2016. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ods. 2 tohto ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 75 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

7. V predmetnej veci sa navrhovateľka domáhala voči otcovi určenia výživného vo výške 250 eur mesačne od 01. 12. 2020. Dôvodila tým, že posledná úprava výživného bola v roku 2017, kedy bola študentkou strednej školy, v súčasnej dobe je študentkou vysokej školy denného štúdia. Jej výdavky a náklady súvisiace so živobytím a štúdiom vzhľadom na dobu od poslednej úpravy sa výrazne zmenili, vzrástli. Špecifikovala svoje náklady. Otec so zvýšením výživného nesúhlasil. Dôvodil tým, že je nezamestnaný a má nestály príjem.

7.1. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní a vyhodnotení jednotlivých dôkazov napadnutým rozsudkom zmenil výšku výživného z 90 eur mesačne určenú rozsudkom Okresného súdu Topoľčany zo dňa 28. 02. 2017 sp.zn. 9P/223/2016 na 120 eur mesačne. Dôvodil tým, že prihladol jednak na majetkové pomery povinnej osoby, prihladol na mesačné výdavky navrhovateľky a skonštatoval, že suma 120 eur mesačne od otca a primeraná suma od matky je postačujúca na krytie celkových potrieb navrhovateľky. Táto suma je zároveň v možnostiach a schopnostiach povinnej osoby prispievať na jej výživu.

7.2. S rozhodnutím súdu prvej inštancie sa nestotožnila navrhovateľka, ktorá poukázala na predchádzajúci rozsudok, z roku 2017, v ktorom bolo konštatované, že diagnóza a zdravotný stav otca detí ho neobmedzujú v pracovnom procese a je možnosť zamestnania sa. Otec tým, že už ani nie je evidovaný na úrade práce, sa ani nesnaží o získanie stáleho zamestnania, z čoho sa javí, že sa oficiálnej práci vyhýba úmyselne a účelovo. Žiada zmeniť rozsudok súdu prvej inštancie a priznať výživné v sume 250 eur mesačne.

8. Odvolací súd, posudzujúc vydané rozhodnutie z hľadiska súdom prvej inštancie zisteného skutočného stavu a citovaných zákonných ustanovení, dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci v dostatočnom rozsahu dokazovanie potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností a z vykonaného dokazovania vyvodil správny právny záver. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská strán sporu k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Samotný fakt, že navrhovateľka sa s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí súdu prvého stupňa nestotožňuje, neznamená, že jeho zdôvodnenie nezodpovedá požiadavkám, ktoré na túto časť rozhodnutia kladie vyššie citované zákonné ustanovenie. Súd prvej inštancie totiž zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré návrhu navrhovateľky čiastočne vyhovel a dôvody, pre ktoré návrh čiastočne zamietol. Odvolací súd sa s týmto odôvodnením v plnom rozsahu stotožnil a preto na správnosť týchto dôvodov ďalej, podľa § 387 ods. 2 CSP, iba poukazuje.

8.1. Ustanovenie § 387 ods. 2 CSP zakotvuje koncepciu zjednodušeného rozhodnutia odvolacieho súdu. Ak má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie nielen vecne správne rozhodol, ale v odôvodnení sa správne argumentačne vysporiadal so skutkovým stavom i právnym posúdením, nemusí vyhotovovať štandardné rozhodnutie podľa § 220 ods. 2 CSP, ale obmedzí sa len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd zároveň môže doplniť ďalšie dôvody na

zdôraznenie správnosti preskúmaného rozhodnutia. Právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako neoddeliteľnej súčasti práva na spravodlivý súdny proces neznamená povinnosť súdu dať odpoveď na všetky argumenty účastníka, ale len na argumenty zásadného významu, t. j. pre vec rozhodujúce.

8.2. Odvolací súd v zmysle § 380 ods. 1 CSP, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, sa plne stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, nakoľko bola jeho argumentácia vecne správna, objektívna, presvedčivá a v neposlednom rade v súlade s judikatúrou Najvyššieho súdu SR. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa tak hmotnoprávnu, ako aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmanej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 380 ods. 2 CSP vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

8.3. V danej veci odvolací súd preskúmaním napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo, nezistil žiadne vady, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

9. Na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd dodáva, že výživné určené dieťaťu (aj plnoletému) slúži na uspokojovanie všetkých životných potrieb potrebných pre jeho všestranný telesný a duševný vývoj. Odôvodnené potreby dieťaťa sú dané jednak jeho vekom, stupňom vzdelávania a formou prípravy na budúce povolanie, ale aj zdravotným stavom. Výživné slúži dieťaťu na uspokojovanie všetkých odôvodnených hmotných potrieb týkajúcich sa bývania, jedla, ošatenia a obuvi, hygieny, ale aj iných potrieb nevyhnutných pre výchovu dieťaťa, ktoré zahŕňajú vzdelávanie, prípravu na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, prípadne aj tvorbu úspor. Odôvodnené potreby dieťaťa sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov väčšie, odôvodnenými sú potreby dieťaťa, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu sú prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Ak sú reálne možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov obmedzené, sú odôvodnenými potrebami len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. V súvislosti so schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov má osobitný význam ustanovenie § 75 ods. 1 druhá veta Zákona o rodine, podľa ktorého na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

10. V odvolacím súdom prejednáwanej veci vyplýva, že už v čase poslednej úpravy (rozsudkom OS Topoľčany zo dňa 28. 02. 2017 sp.zn. 9P/223/2016), otec navrhovateľky bol nezamestnaný, bol síce evidovaný na úrade práce a ku dňu 31. 03. 2017 ukončil živnosť a prestal s podnikaním. Z uvedenej skutočnosti vyplýva, že nezamestnanosť a nestály mesačný príjem boli už zohľadnené pri určení výživného na navrhovateľku v roku 2017. V tomto smere k zmene pomerov na strane otca nedošlo. Otec je stále nezamestnaný, má stále nepravidelný príjem, závislý od náhodnej práce. Súd prvej inštancie sa v napadnutom rozsudku s touto skutočnosťou riadne vypořiadal a vyhodnotil ju. Prihliadol zároveň na skutočnosť, že otec zabezpečuje starostlivosť svojej matke, ktorá potrebuje dennú opateru. Pri určovaní výšky zvýšenia výživného súd prvej inštancie taktiež prihliadol aj na výdavky a náklady súvisiace tak so živobytím, ako aj so štúdiom navrhovateľky. Keďže navrhovateľka sama vyčíslila svoje mesačné náklady na sumu 200 eur, odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že ak sa aj matka podieľa na vyživovacej povinnosti, tak suma určená otcovi vo výške 120 eur mesačne pokryje náklady navrhovateľky súvisiace tak so štúdiom, ako aj so živobytím. Zároveň súd prvej inštancie zohľadnil aj ďalšiu vyživovaciu povinnosť, na syna. Odvolací súd, keďže nemal iné dôkazy, ako súd prvej inštancie, sa s týmto záverom súdu prvej inštancie stotožnil. Otec zvýšenú výšku výživného nenamietal a ani rozsudok súdu prvej inštancie odvolaním nenapadol.

18.1. Ustanovenie § 387 ods. 3 CSP ukladá odvolaciemu súdu povinnosť zaoberať sa podstatnými námietkami uvedenými v odvolaní.

18.2. Navrhovateľka v podanom odvolaní v podstate iba namietala skutočnosť, že súd prvej inštancie neaplikoval v danej veci princíp potenciality, keďže otec je stále nezamestnaný a nemá stály príjem.

18.2.1. S touto námietkou sa odvolací súd nestotožnil, nakoľko súd prvej inštancie práve vychádzal z princípu potenciality, keď zvýšil otcovi vyživovaciu povinnosť na navrhovateľku zo sumy 90 eur na sumu 120 eur mesačne napriek tomu, že otec nevykazuje vôbec žiadny príjem, je nezamestnaný a má iba náhodný, nestály príjem z výpomoci známym. Námietku odvolateľky preto vyhodnotil ako účelovú a neopodstatnenú.

18.3. Odvolateľka ďalej namieta, že otec určite čerpá finančné prostriedky jeho matky, ktorá predala rodinný dom za sumu 125 000 eur.

18.3.1. Aj touto námietkou sa súd prvej inštancie zaoberal a v odôvodnení napadnutého rozsudku ju riadne vyhodnotil a odôvodnil. Je pravdou, že matka otca navrhovateľky býva v súčasnej dobe s otcom a že predala rodinný dom. Otec navrhovateľky potvrdil, že matka mu dala sumu 40 000 eur, ďalších 40 000 eur bolo pre jeho sestru a 40 000 eur si ponechala jeho matka. On svoju čiastku vo výške 40 000 eur poukázal veriteľovi, ktorému čiastočne splatil dlh. Súd prvej inštancie však skonštatoval, že vzhľadom k tomu, že otec nepreukázal bez akýchkoľvek pochybností, že uhradil uvedenou sumou svoj dlh, keďže nepreukázal v konaní žiadne dlhy a tiež nepreukázal komu mala byť uvedená suma vyplatená. Aj s poukazom na tento záver, aplikujúc princíp potenciality, súd prvej inštancie zvýšil výživné navrhovateľke na uvedenú sumu. Odvolací súd sa s týmto záverom stotožnil a keďže s uvedenou námietkou sa vysporiadal už súd prvej inštancie, odvolací súd ju ďalej nehodnotil. V konaní nebolo taktiež jednoznačne preukázané tvrdenie navrhovateľky, že otec čerpá pre svoju vlastnú potrebu finančné prostriedky jeho matky.

18.4. Odvolateľka ďalej uvádza, že príjem z brigád, ktorý uvádzala v podanom návrhu, už ďalej nebude možný, nakoľko v čase pandémie sa brigáda nerealizuje a ak sa aj uvoľnia protipandemické opatrenia, bude študovať prezenčne a nemôže brigádovať, teda nebude mať žiadny príjem.

18.4.1. K tomuto odvolací súd iba dodáva, že na príjem, ktorý má oprávnená osoba z brigádnickej činnosti sa pri určovaní výšky výživného spravidla neprihliada, nakoľko ide iba o dočasný, nestály príjem. Súd prvej inštancie skutočnosť, že navrhovateľka si privyrábala brigádnicke, ani nezohľadňoval.

19. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správny, podľa § 387 ods. 1 CSP, potvrdil.

20. Podľa § 57 CMP o nároku na náhradu trov, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh. Úspešná navrhovateľka v odvolacom konaní nežiadala priznať náhradu trov konania podľa § 55 CMP. Z uvedeného dôvodu odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu. Vo veci ide o konanie podľa Civilného mimosporového poriadku, ktorý stanovuje, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pokiaľ tento zákon neustanovuje inak, pričom žiadne ustanovenie upravujúce nárok na náhradu trov konania podľa CMP na danú vec nepadá.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený

osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).